Aº. 1827. No. 90.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 30 JULIJ.

NOTIFICATIE.
OPROEPING DER VERLOFGANGERS VOOR DE NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN roepen bij dezen op, ingevolge eene aanschrijving van *Z. E. den Heer Staatsraad Gouverneur van Zuid-Holland*, de verlofgangers van de nationale Militie, welke van hunne korpsen zijn terug gekomen en die van de najaars-exercitien zijn verschoond geblevén, om te compareren *in het Boterhuis van Stads Waag, aan de Vischbrug*, ten einde, ingevolge art. 181 der wet op de nationale Militie, van den 8. Januarij 1817, in verband gebragt met art. 10 der wet, van den 28. November 1818, door den Heer *Militie-Commissaris* te worden geïnspecteerd; voorzien van de kleeding- en kleine equipement-stukken, welke zij van hun korps behouden hebben, als mede van hunne livrets en verlofpassen, en zulks op *Dingsdag den 7. Augustus aanstaande, 's morgens ten negen ure*.

En geven Burgemeester en Wethouders voornoemd wijders bij dezen kennis, dat, bijaldien zich thans in deze Stad ook verlofgangers mogten bevinden, tot andere *Gemeenten of Districten* behoorende, deze almede gehouden zijn, om ter voorschr. plaatse en tijd te compareren; met vermaning aan alle verlofgangers van de nationale Militie, om naauwkeurig aan deze oproeping te voldoen, op straffe van provoost-arrest, ingevolge art. 183 der wet, welke ten strengste zal worden geappliceerd, bij aldien een der verlofgangers zich, zonder wettige redenen, aan voormelde inspectie zal hebben onttrokken.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 26. Julij 1827.

J. G. DE MEY.
Ter ordonnantie van dezelve,
P. A. DU PUI.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, in aanmerking nemende, de onheilen die in dezen tijd van het jaar, door het loslopen van honden, kunnen ontstaan, en daarin zooveel mogelijk willende voorzien; — Hebben goedgevonden te bepalen gelijk geschiedt bij deze: dat van den 30. *dezer maand* tot aan den *eersten September* aanstaande, niemand zijne honden, al zijn dezelve ook gemuilband, los zal mogen laten loopen; zullende de overtreders vervallen in eene boete van een gulden en verpligt zijn dadelijk hunne honden vast te houden; terwijl alle losloopende honden, waarvan de eigenaars onbekend zijn, terstond zullen worden gedood.

En wordt den Heer Directeur van policie uitgenoodigd deze te doen handhaven.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij H. H Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, den 26. Julij 1827.

J. G. DE MEY.
Ter ordonnantie van dezelve,
P. A. DU PUI.

IÖNISCHE EILANDEN.

CORFU den 23 Junij. De Grieken zijn ijverig bezig met de Citadel van Agros en den Acrocorinthus te versterken; zij hebben uit laatstgemelde sterkte de vrouwen en kinderen naar het eiland Egina verzonden. Nabij Megera hebben zij een korps der troepen, die voor Athene gestreden hebben, aan land gezet. De hoofden van dit korps hebben den Generaal Crieziotes naar Patourias verzonden. Hij bezet thans de stad Salona en een gedeelte van Livadie; het overige dezer provincie is toevertrouwd aan den Generaal Nacas, die aldaar geboren is.

Overeenkomstig onze laatste brieven, hebben de Grieken, zich te zwak voelende om zich tegen den vijand te verzetten, het plan gevormd, om zich meester te maken van de Thermopijlen, ten einde de gemeenschap van Redchi-Pacha met Thessalie af te snijden, en hem alzoo van den leeftogt, die hem tot nog toe in zijn leger aangevoerd werd, te berooven; de Grieksche bevelhebbers Gatzos en Dupiotis hebben de stelling der Thermopijlen, en het afsnijden van dien doortogt, op zich genomen.

Het is opmerkingswaardig, dat na den noodlottigen tegenspoed in Attika, niet een Grieksche soldaat, zelfs niet van degenen, die hunne opperhoofden verloren hebben, het leger verlaten heeft en in den schoot zijnes huisgezins is terug gekeerd: deze volharding zelf in den tegenspoed, toont wel, dat dit ongelukkig volk vast besloten is, om zich vrij te vechten, of tot den laatsten man om te komen. De Grieken herinneren zich nog met afgrijzen, wat zij onder hunne woeste wrede meesters te verduren hadden; hunne levendige verbeelding stelt hun nog de onder voor oogen, waaraan zij hunne geslachten blootgesteld zagen.

Ibrahim-Pacha heeft korteling de forteres Patras verlaten; hij is aan het hoofd van een korps Arabieren naar de stad Vostitza voortgerukt; hij heeft circulairen aan alle de Grieksche hoofden, die onder de wapenen zijn, doen afgaan; hij belooft hen van de bevelhebbers in hunne provincien te laten, indien zij hem als meester erkennen willen, en hunne hulde komen afleggen; zoo niet, bedreigt hij hen met eene algeheele verdelging, zonder zelfs vrouwen of kinderen te sparen. Hij belooft mede, met eer en onderscheiding onder zijne troepen alle de genen te zullen ontvangen, die er zich onder begeven willen. Eenige dier Opperhoofden hebben hem geantwoord, dat zij reeds een National Gouvernement hadden opgerigt, waaraan zij bij eede trouw en gehoorzaamheid beloofd hebben, en dat hij zich slechts tot dat Gouvernement te vervoegen had. „Wat, voegen zij er bij, de uitvoering uwer bedreigingen betreft, deze beschouwen wij als eene weldaad; wij verkiezen, dat alle degenen, in wier aderen ons bloed stroomt, ophouden te leven, liever dan genoodzaakt te worden om hun leven in schande en slavernij te slijten."

De Generaal Church is steeds op het eiland Egina. Hij wacht de eerste beweging van Rechid-Pacha af; en houdt dat eiland in, als de geschikste plaats, om zich des noods te vervoegen, waar het vaderland hem roepen zal. Lord Cochrane is te Hydra bezig om de Grieksche vloot zeilvaardig te maken; zij zal uit 40 of 45 schepen en 35 branders bestaan; de Kapiteins die er een gedeelte van uitmaken, zijn sedert eene maand gewaarschuwd om hunne schepen in gereedheid te houden. Slechts vijftien dier schepen en branders behooren het Gouvernement toe, de overigen zijn van bijzondere personen die ze op eigene kosten wapenen.

FRANKRYK.

PARIJS den 23 Julij. De Graaf de Saint Priest, is tot gezant te Madrid benoemd, in plaats van den Hertog de Fitz James, die er voor bedankt heeft. De Graaf Hector d'Agault, buitengewoon gezant aan het Hof der Nederlanden, zal den Heer de St. Priest aan het Hof van Berlijn als gezant vervangen. Men verwacht nog eenige andere veranderingen in onze diplomatie.

— De onderscheidene Godsdienstige gezindheden wedijveren om voor de zaak der Grieken te onderteekenen. In verscheidene Protestantsche kerken hebben de Predikanten maandelijksche collecten bepaald. Onder dezen merkt men op de Heer Oberlin Zoon, Predikant te Rothau, die zich het roemrijk voorbeeld van zijnen Vader waardig toont; de Heer Meijer, Predikant, heeft eene bundel van Duitsche poëzij uitgegeven, die zeer merkenswaardig is, zij voert den titel: *Stimmen aus Hellas*, in één deel in 4to., en wordt ten voordeele der Grieken verkocht bij Würtz, le Normant en N. Pichard. De Predikant M. Masson heeft aan het bureau van de *Revue Protestante*, van nieuws 75 fr. gezonden, van wegen onderscheidene jongelingen van Montbeliard.

NEDERLANDEN.

GEND den 24 Julij. Bij het graven van het groote kanaal, tusschen deze stad en Ter Neuzen, heeft men, tusschen Langerbruggen en Sas van Gend, in den grond onderscheidene wapenen en eenige koperen munten gevonden. De wapenen bestonden uit een zwaard, ter lengte van bijna 3 ellen, uit degens, sabels en geweren van ongewone lengte. Naar het gevoelen van de meesten, behooren deze wapenen tot de 16de eeuw; sommigen schrijven aan dezelve eenen hoogeren ouderdom toe.

BRUSSEL den 25 Julij. Heden is alhier van wege het Gouvernement publiek gemaakt het navolgend officieel berigt:

„De op den 18 Junij laatstleden te Rome gesloten conventie, tusschen de gevolmagtigden van Zijne Majesteit den Koning en den Heiligen Stoel, is op den 25 Julij 1827 door Zijne Majesteit geratificeerd geworden.

„Bij Koninklijk besluit van den 25 Julij 1827, is de Graaf *de Celles*, Ambassadeur des Konings bij den Heiligen Stoel, benoemd tot Commandeur der Orde van de Nederlandschen Leeuw.

„Bij hetzelfde besluit is de Heer *Germain*, raad van de Ambassade bij den Heiligen Stoel, benoemd tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw."

— Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Frederik* der Nederlanden, wordt heden in deze residentie teruggewacht, met en benevens de Prinses zijne Echtgenoot, welke eenigen tijd te Berlijn doorgebragt, en den 21ste van daar, onder geleide van haren Broeder Prins *Willem* van Pruissen, de reis over Frankfort naar Coblentz aangenomen heeft.

— Zijne Majesteit heeft aan den ongelukkigen Franschen Markies de Chabannes, die sedert een geruimen tijd hier voor schulden gevangen zat, eene groote weldaad bewezen, door hem eene som van twaalf duizend gulden te schenken, waarmede hij zijne schuldeischers voldoen en zijne vrijheid herkrijgen kan.

AMSTERDAM den 25 Julij. Op den 11 dezer, is de dertiende algemeene vergadering van het Nederlandsche Bijbelgenootschap, alhier, onder voorzitting van Z. Exc. den Heer Mr. *A. W. N. van Tets van Goudriaan*, gehouden. De medegedeelde berigten getuigen van den voortdurenden bloei des Genootschaps.

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

De tijdingen uit afgelegene landen waren gunstig, en eendragt, met christelijke liefde gepaard, kenmerkte op nieuw deze bijeenkomst.

'S GRAVENHAGE den 25 Julij. De praktische artillerie-exercitien van het 3de bataillon artillerie nationale militie, op de vlakte van Waalsdorp, sedert gisteren, een' aanvang genomen hebbende, is hiervan, door de stedelijke regering dezer stad, openbare aankondiging gedaan, opdat een iegelijk, die zich derwaarts of in de nabijheid der vlakte mogt begeven, ter voorkoming van ongelukken, daarop het noodige regard zoude slaan.

— *den 26 Julij*. De ontvangers der directe belastingen, in en uitgaande regten, accijnsen, registratie en posterijen, alsmede de ontvangers der steden en gemeenten zijn, volgens aankondiging van Z. E. den Gouverneur van Zuid-Holland, gemagtigd tot het inwisselen van oude lands- en provinciale koperen munt tegen nieuwe koperen munt, of andere gangbare specie.

— *den 27 Julij*. Z. M. de Koning is heden ten 9 uren van Brussel vertrokken, en dezen avond ten half tien uren in deze residentie aangekomen.

— Volgens ingekomene rapporten bij het ministerie van Marine en Kolonien, is Zr. Ms. schip *Waterloo*, gekommandeerd wordende door den Kapitein ter zee *van Daalen*, en bestemd met troepen naar de Oostindiën, hetwelk den 9 Mei 1827 de reede van Duins heeft verlaten, op den 25 daaraanvolgende, in goeden staat te Sta. Cruz op Teneriffe aangekomen; hetzelve zou, na zich aldaar van de noodige ververschingen en water te hebben voorzien, op den 29 der gemelde maand, weder die reede verlaten, om deszelfs reize verder voort te zetten. De equipaadje en troepen bevonden zich allen in goeden staat.

Ook is Zr. Ms. stoompacket *Curaçao*, onder bevel van den Luitenant ter zee van de eerste klasse, *J. W. Moll*, welke den 26 April l. l., van de reede van Helvoetsluis, naar de Westindiën is vertrokken, op den 24 Mei dezes jaars, in goeden staat te Suriname aangekomen, van waar dat vaartuig zich vervolgens naar Curaçao zal begeven.

LEYDEN den 29 Julij. In Stockholm was men den 13 Julij uit hoofde van eenen zwaren storm die sedert drie dagen duurde, zeer bevreesd voor de uit Cronstadt uitgeloopene Russische vloot. Die storm, ging met hagel vergezeld, en had in de tuinen en velden, inzonders te Upsal, groote schaden aangerigt.

— Te Livorno had eene Sardinische Brigantyn den 14 Julij de tijding aangebragt, dat den 5. bij zijn vertrek van Algiers, zich een Fransch linie-schip en twee fregatten voor die haven in statie bevonden. De Fransche Consul was aan boord van het eerstgemelde. Vier Algerijnsche schepen waren op kruistogt. Denzelfden dag hadden er nog geene vijandelijkheden plaats gehad.

— Te Weenen had men, den 14 Julij, berigten uit Brody en Lemberg in Galicien ontvangen, dat er uit Petersburg zeer gewigtige bevelen aan de legers van het Zuiden en Westen waren afgegaan. Evenwel had men, bij het vertrek der laatste koeriers nog geen be-

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

weging bespeurd in een dier legers, welke steeds rustig in hunne cantonnementen bleven. Het gerucht, dat de Keizer Nikolaas, binnen kort, het legerkorps van Bessarabien, onder bevel van den Generaal Sabanieff zou gaan bezoeken, kreeg meer en meer waarschijnlijkheid.

— Het Koninglijk Geregtshof heeft, zoo als natuurlijk te verwachten was, het vonnis ter eerster instantie, tegen den *Constitutionnel* gewezen, bekrachtigd, daar toch dezelve, gelijk een tweede *Boilau*, het kind bij zijnen naam genoemd had. Wij hebben daarvan geene melding gemaakt, omdat wij hoopten het pleitgeding aan te treffen van den Advokaat Dupin, die ons ter eerster instantie zulke belangrijke geschiedkundige feiten opzigtens den staat der Fransche Hooge Schoolen, en der Fransche Kiesvergaderingen heeft geopenbaard. Ditmaal heeft de censuur het plaatsen der Fransche mannentaal niet gedoogd zoo als wij uit een dagblad vernemen, dat het geluk heeft onder de mildere stralen eener meer verlichte administratie te verschijnen.

De Heer Dupin schijnt zich bij de verdediging voornamelijk te hebben toegelegd om de bijzondere vijandige gezindheid der Agenten van het Ministerie tegen den *Constitutionnel* te doen uitkomen, en daar door deszelfs aanklagte reeds *a priori* te verzwakken. Die gezindheid bleek dagelijks uit de wijze waarop de censuur ten opzigten van dat dagblad uitgeoefend werd. Men verminkte deszelfs verhalen, deed de onschuldigste nieuwstijdingen wegvallen, knipten gedeelten van overgenomene artikelen weg, die men in de dagbladen, waar uit ze genomen waren, ongeschonden liet. Zoodat de Redacteur zijn werk, zoo wel materieel als intellectueel afzigtelijk getijsterd terug ontving. Hij vestigde de aandacht van het Fransche Geregtshof op eene lias van dus gecensureerde bladen, en deed hetzelve, om zoo te spreken, de verscheurde ingewanden van den *Constitutionnel* zien.

In zijn n°. 15 van deze maand, had hij deze aankondiging geplaatst: „een lid van de Fransche Akademie, „schrijver van het tooneelstuk: *les deux filles Spectre*, „hetgeen men onverwijlt op den schouwburg van la „porte Saint Martin vertoonen moet, schrijft ons te „melden, dat hij van alle zijne regten als schrijver van „dit Stuk, voor alle vertooningen, die gedurende een „jaar zullen plaats hebben, afstand doet, ten behoeven „der slachtoffers van den brand aan den schouwburg „*l'Ambigu Comique*."

Wel nu, de censuur had het weggeschrapt. Waarom? omdat die Akademist nog een onafhankelijk man is; het was de Heer Mercier, en dat edelmoedig aanbod konde hem eer aandoen.

„Van nu af, zegt de Heer Dupin, bevreemdt mij niets meer; ik verwonder mij niet meer, dat de lofreden van den deugdzamen Hertog de la Rachefoucauld, in de laatste zitting van het *Genootschap van Christelijke Zedekunde*, doorden Hertog van Broglie, met alle de philantropie uitgesproken, welke dien edelen Pair onderscheidt, opgehouden is. Men heeft zijn doodkist ter aarde geworpen; de dagbladen der partij hebben zijne asschen beschimpt; men moet zijn lof stuiten; maar zijn aandenken is in alle harten gegrift; de nagedachtenis van den weldoenden regtvaardigen man, zal niet verloren gaan; altoos zal men van hem sprekende, met aandoening en erkentelijkheid zeggen, de *goede Hertog* de la Rochefoucault Liancourt; men zal het zeggen omdat hij het verdient; omdat zij, die het wachtwoord aan de censuur geven, niet wilden, dat men het zeide."

Den 6 Julij had de *Constitutionel*, een artikel uit den *Moniteur* overgenomen met deze woorden: „De *Moniteur* van heden verzekert, dat het besluit der Mogendheden opzigtens Griekenland het beste uitwerksel gedaan heeft." Deze regelen had de censuur laten staan; maar de volgende, ofschoon evenzeer naar den *Moniteur* herhaald, had zij weggeknipt.

„En dat Leon XII., die sedert langen tijd met „droefheid den worstelstrijd tusschen de halve Maan „en het Kruis zag, slechts naar het oogenblik verlangt, om zich aan het hoofd van dezen kruistogt „te plaatsen."

Men zou dus moeten veronderstellen, dat bij de censuur de stelregel geldt: *cum duo idem quid dicunt non est idem*; vooral nadat de *Gazette de France* aangekondigd heeft, alle de stukken, door de censuur verworpen, te zullen plaatsen. Met leedwezen hebben wij deze stelling reeds zien beweren omtrent de volkskreet: *Leve de Koning!*

Dit is niet de Gordiaansche knoop, maar de algemeene vereenigingsband, roekeloos doorklieven; geen wonder dan ook, dat de cordate koningsgezinden gelijk de Heer Heyde de Neufville, Roijer Collard en zoo vele andere, hoe langs zoo meer eene omwenteling in zulk noodlottig verklaard stelsel van tweedragt wenschen!

— Een voornaam Boekhandelaar dezer Stad deelt ons den navolgenden brief mede, bij hem van een zijner Correspondenten ontvangen:

„De onvermoeide Walter Scott naauwlijks het *leven van Napoleon* geëindigd hebbende, is wederom bezig aan een nieuwen *Roman*, die, volgens zijne vrienden, welke een gedeelte van het Manuscript gelezen hebben, zeer belangrijk zijn moet. Deze voert ten titel: *Chronicles of the Cannongate*, (Kronijken van Cannongate.) *Cannongate* is eene straat in Edenburgh, alwaar zich eertijds het paleis der Schotsche Koningen bevond, en welke in dien tijd de voornaamste van Edenburgh was; naderhand is die straat allengskens vervallen, en thans wonen er niets dan arme en zeer geringe lieden. Deze wisselvalligheden van menschelijke zaken, zal *Walter Scott* in zijnen *Roman* behandelen.

„*Walter Scott* bekleedt thans een Regtersplaats te Abbotsford bij Melrose, ongeveer 10 uren van Edenburgh, alwaar hij nu en dan komt, doch zijn tegenwoordig verblijf is Abbotsford. Zijne nieuwe Ambtsbezigheden hinderen hem nogthans niet in zijne bezigheden: reeds heeft hij bij de honderd octavo deelen geschreven en is naauwlijks 50 jaren oud.

MENGELINGEN.

PERZIE

DIJNASTIE

DER

SOPHI'S.

Ismaël, stichter van het stamhuis der *Sophis*, was zijn oorsprong schuldig aan *Ishac*, afstammeling van den zevenden Imam. Terug gekeerd van zijnen togt tegen *Bajazet*, deed *Tamerlan* hulde aan *Ismaël* van al de geschenken, welke hij van den Mogol bekomen had. De Cenobiet nam niet anders aan dan twee duizend *Courtchis*, door de Tartaren gevangen gemaakt en door hen ter dood veroordeeld. *Ishac* gaf hun de vrijheid weder, en kocht hun landen in de omstreken van Ardebil: eene onbepaalde gehechtheid aan zijn geslacht werd de prijs zijner weldaden. *Ismaël*, die *Elvend Rey*, Prins uit het vorig stamhuis, als den moordenaar zijn's vaders beschouwde, wilde zijnen dood wreken. Veertig jaren oud, verzamelde hij zeven duizend Courtchis, waarbij zich nog weldra de talrijke aanhangers voegden van de godsdienstige begrippen zijner familie. Zijne eerste verrigting was, dat hij zich meester maakte van de Staten van *Ferohzad*, Koning van Chirvan. Weldra bezweek *Taurus* voor zijne wapenen, en nu voortgaande van de eene overwinning tot de andere, vereenigde hij in zestien jaren, onder zijne heerschappij, geheel Perzie, het Kurdistan, Djarbekir, het Arabische Irac, het Khorazan en *Maouaxa-Inarh.* Hovaardig op deze overwinningen, had deze onversaagde en trotsche Koning de gewoonte om te herhalen: *er is maar een eenig God, er moet ook op aarde niet meer dan een eenig meester zijn.* Nogtans werd zijne trotschheid weldra vernederd. Hij durfde zich in het strijdperk wagen tegen den Sultan der Ottomannen *Selim II.* Overwonnen in den veldslag van Tchaldiran, verloor hij de oostelijke gewesten van zijn Koningrijk, maar hij wist zich schadeloos te stellen, doordien hij zich naar de kanten van de Kaspische zee uitbreidde. Hij stierf in den ouderdom van acht en dertig jaren, den 9 Mei 1524.

De Portugezen, aangevoerd door Albuquerque, *maken zich meester van den Perzischen Golf*, 1507.

Gedurende de onlusten, welke Perzien verscheurden in het begin van de regering der *Sophi's*, belegerde *Albuquerque*, Admiraal der Portugeesche vloot in de Indiën de stad *Ormuz*, alwaar een klein Prinsje regeerde, die cijnsbaar was aan Perzie: na eenige maanden tegenstand geboden te hebben, waren de stad en het eiland genoodzaakt om zich over te geven. *Albuquerque* stelde zich in eenen ontzagwekkenden staat van tegenweer. De Perzische Monarch liet de Portugezen sommeren om hem de schatting te betalen, welke hij aan zijne Vasallen in dat eiland steeds gewoon was geweest op te leggen. *Albuquerque* liet in tegenwoordigheid van den Perzischen gezant brengen kogels, granaten en sabels; *ziedaar*, zeide hij, *de munt*, *waarin de Koning van Portugal gewoon is schatting te betalen.*

Gedurende drie en vijftig jaren regeerde *Thamas*, zoon van *Ismaël*, geheel zonder roem. De Turken bemagtigden zich van de veroveringen zijns vaders op de Kaspische zee; *Chirvan* geraakte in opstand, de *Usbecks* ontnamen hem vele steden. Eene schandelijke vrede werd met de Turken gesloten, en vergif maakte een einde aan de dagen van dien Monarch. De kroon werd nu geplaatst op het hoofd van *Ismaël II.*, die de gevangenis verliet om den troon te beklimmen. Dit monster deed onder de vreesselijkste folteringen allen ombrengen, die onder de vorige regering, medegewerkt hadden tot zijne gevangenschap, hij dorstte naar het bloed van alle zijne verwanten, en, in een woord, van allen die hem eenige ongerustheid inboezemden. Ook hij werd door vergif van het leven beroofd. Zijn broeder *Mohamed*, bijgenaamd *Koda-Bendêh*, volgde hem op in 1577, niettegenstaande hij reeds onder de vorige regering van zijn gezigt was beroofd geworden. Onder dezen blinden en vadzigen Vorst en die verregaand bijgeloovig was, was de klem der regering geheel in handen der Ministers: zijne Provincien werden slecht verdeedigd tegen de Tartaren die zich van een deel derzelven bemagtigden; Perzie werd van binnen onderdrukt, van buiten vernederd, maar nu werd daar een Vorst geboren, die bestemd was om aan Perzie deszelfs ouden luister weder te geven.

OORLOGEN

EN

VEROVERINGEN

VAN

ABBAS den Groote.

Na de kortstondige regeringen zijner beide broeders, *Hamzah* en *Ismaël II.*, beklom *Abbas I.* den troon. Deze beroemde Vorst, bekwaam en onversaagd krijgsman, bezat zeldzame talenten voor de administratie, een vruchtbaar vernuft en groote staatkundige inzigten, zonder echter vrij te zijn van dien bloedgierigen en wraakzuchtigen aard, die al de Vorsten van zijn stamhuis ontsiert. Hij verplaatste den zetel zijner regering naar Ispahan. Hij begon met de Usbecks te bestrijden, die zich meester hadden gemaakt van Khorasan. Langen tijd was dat ongelukkig gewest uitgeplonderd door de schrikkelijke rooverijen dier horden, welke altijd overwonnen, maar altijd met versche horden weder op kwamen dagen. Weldra moest hij de landvoogden van *Laristan*, van *Kerman* en van *d'Yezd*, die den standaard des oproers opgestoken hadden, tot gehoorzaamheid brengen. Binnen den tijd van drie jaren veroverde hij *Mazanderan*, maar ge-

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

durende dezen togt, kwamen de Usbecks andermaal *Khorazan* overvallen; inmiddels had echter een der Veldheeren van *Abbas*, *Allah Verdyh-Khan* het land van *Barhein* en *Laristan* met Perzie vereenigd. In 1602 verklaart hij den oorlog aan de Ottomannische Porte, ontnam haar *Nachivan*, *Tauris* en *Erivan.* Onzeker omtrent de getrouwheid zijner Provincien, welke aan Turkye grensden, en tusschen dezelven alle commerciele betrekkingen willende afbreken, verplaatste hij de *Armeniers* naar *Perzie.* Deze maatregel maakte eene geheele verandering in de rigting der Ottomannische legers, om zich niet in eene onbewoonde woestijn te verdiepen, bragt men het tooneel des oorlogs naar *Georgie* en *Chirvan* over, waarvan zich de Ottomannen meester maakten. Maar *Abbas* ontrukte hun welhaast hunne veroveringen, en van de eene overwinning tot de de andere voortgaande, dwong hij hen om in 1611 eenen vrede te verzoeken, dien zij schonden, doch zich ook zeer gelukkig achtten, maar weder te kunnen vernieuwen in 1617. Deze onophoudelijke overwinningen en onafgebroken krijgsgeluk, verschaften aan *Abbas* een hoog aanzien bij de Mogendheden van Azie; hij ontving Gezanten van Rusland, van Golconda, van Deckear, en van den Grooten Mogol Akbar. Spanje, Portugal, Engeland, de Staten van Holland, achtten het niet beneden hunne waardigheid, om Gezantschappen aan eenen Aziatischen Monarch te zenden, wiens magt zij eerbiedigden, terwijl zij de werkzaamheid van zijnen geest vreesden.

Abbas was niet minder een diepdenkend staatkundige, als hij een groot krijgsman was. Voor dat hij den troon beklommen had, waren de Perzische Rijksgrooten er op uit geweest om hun voordeel te doen met de inwendige onlusten, ten einde zich bijkans onafhankelijk te maken; hij vernederde hen en gaf alle belangrijke Gouvernementen aan vreemdelingen: als leerzame en volgzame werktuigen in de hand van hem die hen tot die hoogte verheven had, kon hij deze met een oogwenk van alle magt berooven, in een land alwaar zij, geen krediet hebbende, geenen aanhang of factien verwekken konden. Na dat de *Cortehis* zeer veel toegebragt hadden om de Dynastie der *Sophi's* op den troon te brengen, begonnen zij weldra misbruik te maken, en poogden den Monarch zelven wetten voor te schrijven. *Abbas* wist zich te ontdoen van de meest muitzieke hoofden van die bende, welke hij op 20,000 verminderde, tegen welke hij nog eene militie overstelde gevormd uit Turkomannen, die van een verschillende Godsdienst en van verschillende zeden waren. De regeringloosheid had dit volk genegen gemaakt tot oproer; maar om hun dit voortaan onmogelijk te maken, plaatste hij in de steden en op het vaste land volkplantingen zaamgesteld uit volken die het meest in tegenstelling waren, door hunnen Godsdienst, gewoonten en zeden, met de oude inwoners dier steden en plaatzen. Door deze staatkunde genoot Perzie onder de regering van *Abbas*, binnenlands eene volmaakte rust, en zijn wil werd zoodanig geëerbiedigd, dat zijne besluiten nooit tegenstand ontmoetten.

Begeerig om de geheugenis van zijne regering altijd durend te maken, liet hij te Ispahan eene groote plaats, den Meydan genaamd, met onmetelijke portieken omringd aanleggen en bouwde op denzelven eene groote moskee, paleizen, schoolgebouwen, hospitalen en kar-

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

emmerafs. Hij beproefde zelfs om een' grooten berg te doorbooren, ten einde in zijne hoofdstad eene genoegzame hoeveelheid water te brengen voor 500,000 inwoners, welke zijne staatkunde, en de verlichte bescherming, welke hij aan de letteren, aan de wetenschappen, aan de kunsten en aan den koophandel verleende, in zijne hoofdstad had zaamgelokt. Als getrouwe navolgers van hunnen Souverein, poogden de Rijksgrooten ook hunne namen eenigermate op te luisteren, door het stichten van openbare gebouwen en andere werken. De schoonste brug van Ispahan draagt den naam van *Allah-Verdy-Khan*, Opperveldheer zijner legers die dezelve liet maken. Al de groote steden van Perzie werden verrijkt met nuttige gestichten of belangrijke gedenkteekenen.

En aangezien *Abbas* een vriend was van den handel, had hij voor elken vreemdeling die in zijn Rijk eenige nieuwe nijverheid aanbragt, een treffelijk onthaal bereid. Ieder die met eenig talent begaafd, in Perzie aankwam, was zeker van eene goede belooning te ontvangen. De Kolonie der Armeniërs die naar Ispahan overgebragt was, bragt ook den geest des Koophandels in het midden des Rijks over. Weldra verspreidden zich de Perzische en Armenische Kooplieden in het Oosten, en naar Europa, in Holland, in Engeland, in de Middellandsche Zee en de Oostzee, met een woord, in alle Markten die hun voordeelige kanzen aanboden. *Abbas* achtte het beneden zijne waardigheid om deel te nemen in hunne ondernemingen, en hun aanmerkelijke geldsommen voor te schieten. Toen hunne nijverheid zijne kapitalen wist vruchtbaar te maken, stond hij hun aanzienlijke premiën toe. De Portugezen, gevoelende dat den handel met Perzie op het punt stond om hun te ontsnappen, deden hun best om nieuwe hinderpalen aan de betrekkingen met de Perzen in den weg te stellen. Zij wilden niet gedoogen, dat zij zich van koopgoederen voorzien zouden buiten hunne Magazijnen; indien zij hun soms al eens veroorloofden om dezelve van de fabriekplaatsen af te halen, dan was het altijd op *hunne* schepen, en onder het bezwaar van uitsporige belastingen en belemmeringen. Dit *monopolie* begon den Perzischen Monarch te vervelen; hij deed een aanval op *Ormuz*, maar zijne wapenen leden schipbreuk voor de muren dier vesting. De minderheid zijner artillerie gevoelende, en vooral ook die zijner vloot, in vergelijking met die der Europeërs, beproefde hij het om hunne tweedragt ter zijner hulp in te roepen. Hij was onderrigt van de verbittering welke in die streken tusschen de Portugezen en Engelschen bestond, en daarom deed hij aan de laatstgenoemden het voorstel om *hunne* zeemagt met zijne landmagt te vermeerderen, ten einde *Ormuz* te water en te land tevens te belegeren. Deze plaats, aldus door een vereenigd leger overvallen, moest eindelijk bezwijken in 1623 na twee maanden belegering te hebben wederstaan. De overwinnaars deelden aldaar eenen ontzettelijken buit, en verwoesten de Stad tot den grond toe. Deszelfs geheele handel werd naar Bender-Abassi verplaatst, van welke Stad de Perzische Monarch het *entrepôt* wilde maken eens aanzienlijken handels met Indië. De Engelschen, die dit plan goedkeurden, en hetzelve deelden, verkregen ten prijs, voor het onderhoud van twee schepen in den Golf van Perzie, eene volkomene tolvrijheid in die nieuwe, en de helft van de opbrengst der tolregten.

Waarom moest *Abbas*, die een zoo groot man was, ter onéér der menschelijkheid zijne deugden bevlekken? En waarom moest een man met zulke militaire talenten, met zulk eene zeldzame gaaf van administratie, zich niet wat minder dwingeland, minder wreed, minder achterdochtig betoonen, dan zijne hatelijke voorgangers? *Seffi Mirza*, zijn oudste zoon, had het ongeluk van eenen kwade vermoedens in te boezemen. Dadelijk gaf hij bevel om dien jongen Prins het leven te benemen. Hij werd gehoorzaamd, kreeg berouw, maar te laat. Ten prooi aan de vreesselijkste wroegingen, droeg hij tien dagen achter den anderen een' blinddoek, omdat hij het daglicht niet wilde aanschouwen, hij weigerde zich zelven bijna alle voedsel, en betreurde te vergeefs de misdaad, waardoor hij zichzelven van een' zoon beroofd had, wiens deugden en begaafdheden eenmaal de schoonste toekomst aan Perzie beloofden. Geveinsdheid met wreedheid vereenigende om de Landvoogden te straffen, wier getrouwheid hem verdenking baarde, begaf hij zich naar *Casbin*, riep aldaar die Landvoogden alle bij één, noodigde hen ter maaltijd, en liet hun vergiftigde spijzen voorzetten: zij kwamen alle om voor zijne oogen onder de vreesselijkste stuiptrekkingen. Hij had zichzelven alleen moeten beschuldigen wegens den dood zijns zoons, maar de al te getrouwe volbrenger zijner bevelen werd hem hatelijk. Om hem wegens zijne slaafsche gehoorzaamheid te straffen, vorderde hij eene nog veel grootere misdaad van hem „ga, zegt hij, en onthalst uwen zoon, en laat zijn hoofd voor mijne „voeten rollen," de eerlooze hoveling slaat de oogen neder en komt weldra aan zijnen vreesselijken meester het geschenk brengen, hetwelk hij hem gevraagd had; „uw zoon en de mijne bestaan niet meer, zeide hem „*Abbas*, nu zijt gij even zeer te beklagen als ik, en „ons ongeluk is uw werk." Hem echter nog niet genoeg gestraft achtende, liet hij hem vermoorden door een slaaf dien hij daartoe besteld had, en verheugde zich openlijk wegens den dood diens gevallen gunstelings.

Hij bevlijtigde zich om nog door nieuwe misdaden aan de wereld te toonen, hoezeer hem zijn zoon *Seffi* in zijnen dood dierbaar was. Daar hij hem het leven niet konde wedergeven, wilde hij de kroon aan *Seffi's* zoon verzekeren, en dit deed hij door aan zijne eigen' kinderen de oogen te laten uitsteken. *Abbas* werd door eene hevige ziekte overvallen, en dan tijd niet om zijne verdere wreede voornemens te vervolgen, hij stierf den 26 Januarij 1628, in den ouderdom van zeventig jaren. Tijdgenoot van *Hendrik IV.*, gaf men hem ook de Epithete van *den groote*. Het Gouvernement van Perzie is volstrekt, of wel despotisch; want de wil des Konings maakt de geheele wet uit, en ieder gehoorzaamt slaafs aan de grilligste luimen van den Vorst. Zijn wil is voldoende om zijne onderdanen van eigendom en leven te berooven. De opinie der Perzen nopens de Koninklijke magt is gunstig voor de onbepaalde magt der Koningen. Overtuigd dat de kroon van den hemel komt, en dat al wie de kroon bezit een stadhouder is van *Mahomet*, zoo heeft hunne onderwerping aan zijne bevelen geene andere grenzen, dan hun fanatismus. Niet dat zij den Vorst soms ook niet wegens geweld en onregtvaardigheid beschuldigen, maar men murmureert tegen den mensch, doch dit belet niet dat men met blinde slaafschheid aan de wetten van den Monarch gehoorzaamt. Alle bevelen die hij in dronkenschap, oploopendheid of toorn geeft, worden op staanden voet ten uitvoer gebragt. De langdurigste diensten aan den staat bewezen, eene onbepaalde gehechtheid aan vaderland en Vorst, eene gestrenge deugd, schitterende verdiensten, niets, met een woord, beveiligt tegen de grilligheden van den Vorst. Een woord, een teeken, een oogwenk, is voldoende om het hoofd van den bekwaamsten Minister of van den grootsten held te doen vallen. Zijn wil ondervindt geene tegenspraak, dan alleen in het geval dat hij de voorschriften van den *Koran* zoude willen overschreden. De Perzer zoude den dood verkiezen boven gehoorzaamheid aan een bevel hetwelk tegen den *Koran* streed. Hier houdt de magt van den Monarch op, en daarom is het van zijn belang, altijd op eenen goeden voet te zijn met de uitleggers van dat voor hen zoo heilig boek. Misschien dat eenige voorbeelden hiervan bij eene volgende gelegenheid niet ongevallig zullen ontvangen worden.

VOORBEELD
VAN
DWEEPZUCHT
EN
REGTERLIJKE GEMATIGDHEID;
OF
FLEURIEL, *Voorstander der Secte* *LA PETITE EGLISE in* FRANKRIJK.

Voor de correctioneele Regtbank van Alençon, heeft onlangs eene zaak gediend, die treffend doet uitkomen, wat de dweepzucht op zwakke geesten vermag en tevens een nieuwe blijk oplevert van de redelijke gematigdheid, die men bij de Fransche Regtbanken met genoegen bespeurt.

Drie jonge lieden, Quinet en Ruël, twee weversgezellen, en Bernard, een bakkersknecht, waren beschuldigd de plegtigheden van den Godsdienst van den Staat gestoord te hebben, door wanorde buiten het kerkgebouw, daartoe bestemd, aangerigt.

Het zijn vreedzame en onbesproken ingezetenen, die ongelukkiglijk met geestdrift de Godsdienstige begrippen aangenomen hebben van eenen Fleuriel, ijverig voorstander van eene scheuring, die tijdens van het Concordaat van 't jaar IX, in den Franschen Katholijken Godsdienst ontstond, en gemeenlijk bekend is onder de benaming van *la Petite Eglise*.

Die man van natuur met eene vurige verbeeldingskracht beschonken, en met eenige kennissen, de vruchten van eene goede opvoeding, verrijkt, en daarbij begaafd met eene welbespraakte tong, allezins geschikt om matige verstanden tot geestdrift aan te vuren, is sedert lange jaren tot zoodanigen Godsdienstigen waanzin vervallen, dat hij op hoog gezag in het krankzinnighuis gezet is. Met een schoon gelaat, wiens krachtige trekken omschaduwd worden door eenen langen zwarten baard, die hem tot op de helfte der borst nederdaalt, kondigt hij zich aan als den *voorlooper van Jezus Christus*, *den voorspelden Elias* van den Apocalypsis: zijne aanklevers werpen zich aan zijne voeten, hij leert hun, dat sedert Napoleon het *rijk van Satan* niet opgehouden heeft, en verbiedt hun schattingen te betalen, of zich onder de vaandelen te begeven, wanneer het lot er hen toe roept, en vooral om het gezag van den tegenwoordigen Paus en Priesters te erkennen, die hij voor *afvalligen* en *dienaren van den Duivel* uitmaakt.

Onder den invloed van dergelijke denkbeelden, verkregen door het onderwijs van dengenen, die zij als eenen heiligen Profeet beschouwen, ontmoeten zij te Alençon de Processie van den Sacraments-dag. Daar zij den hoed niet afnamen, verzocht men hen dit te doen: zij weigerden het met te zeggen: *dat zij van den Godsdienst van Jezus Christus waren, en niet van den Godsdienst van Satan*. De Commissaris kwam er bij, en bleef op het verzoek aandringen; zij volharddden in hunne weigering en in hunne gesprekken. Dit verwekte eenige wanorde, de Geestelijke die het H. Sacrament droeg, moest zelfs een oogenblik stil houden. Bernard en zijne makkers ziende, dat men hen zoude in hechtenis nemen, weken in eene naburige Herberg, waar ze aangehouden werden.

Dit waren de feiten, ten hunnen laste.

Toen de getuigen opgeroepen werden, bood de Heer Gouaux, die kort te voren in eene andere zaak gepleit had, zich aan om hen, zonder verdedigers zijnde, daartoe te verstrekken, en verzocht den President om, ter inlichting, te hooren den avoué Cor d'homme, die tegenwoordig was, ofschoon niet als getuigen gedagvaard zijnde.

Bernard staat dadelijk op en zegt: *Wij willen geen Advokaat*, *de menschen zijn voor ons in deze zaak niets*.

Wij slaan andere bijzonderheden over, en bepalen ons tot het verhoor van de beschuldigden. De President begint met Quinet.

Vr. Waarheen ging gij, toen gij de Processie ontmoetten? *Antw.* Ik was met mijn Neef, dien ik naar Fresnay ging brengen.

Vr. Waarom hebt gij den hoed niet afgenomen? *Antw.* Omdat het onze Godsdienst ons verbiedt. Toen

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

men mij vroeg om den hoed af te nemen, heb ik gezegd, dat ik van den Godsdienst van Jesus Christus was, en niet van dien van Satan.

Vr. Gij beschouwt dan den Eerdienst, dien men in Frankrijk beleidt, als den Eerdienst van Satan? *Antw.* Ja, Mijnheer.

Vr. Waarom beschouwt gij den Eerdienst, dien men in Frankrijk beleidt, als den Eerdienst van Satan? *Antw.* Om dat het *Satan-Napoleon* is, die er het hoofd van is.

Vr. Wie heeft u deze leer geleerd? *Antw.* Mijn Vader, door mij in de Kerk van Jesus Christus op te voeden.

Vr. Welke bewijzen heeft men er gegeven, dat de openbare Eeredienst niet de echte is? *Antw.* Zijne werken van ongeregtigheid.

Vr. Welke zijn die werken van ongeregtigheid? *Antw.* Het is de zonde van de feestdagen weg te nemen, Lodewyk de XVI, de Koningin, ter dood te brengen, de goederen der Edelen te verkoopen, de Priesters ter dood te brengen, en de Kerk van Jesus Christus te vervolgen.

Vr. Men heeft u doen dwalen; want ten tijde, dat men de Priesters ter dood bragt, was die Godsdienst verboden, en bestaat zij dan nu niet? *Antw.* Hoe bestaat zij? Ten kosten van den eed, dien men aan *Heiligen-Napoleon* gedaan heeft, en dien de Priesters voor hunnen God erkend hebben.

Vr. Het is echter Napoleon, die den eerdienst hersteld heeft? *Antw.* Napoleon heeft den Eerdienst hersteld om zich te doen aanbidden, en de zielen naar de hel te voeren. Hij is de *Anti-Christ*.

Ruel en Bernard leggen dezelfde geloofsbelijdenis af. Maar de laatste, in wiens trekken zich meer geestdrift toonde, liet zich door Quinet de Handelingen der Apostelen brengen, leest er verscheidene brieven van Paulus uit voor, en eindigt met te zeggen: „Gij ziet wel, Mijnheeren, dat het daarnaar onmogelijk is te doen hetgeen gij ons zegt. Toen ik mijne vrouw en kind verlaten heb, was ik in den beginne wel bedroefd; maar bij de overweging, dat het was voor den dienst van God, heb ik er mij over verheugd. Wanneer het schavot daar stond, zouden wij het allen veel liever besteigen dan van geloof te veranderen."

Vr. Hebt gij een verdediger? *Antw.* Onze verdediger is boven, het is God!

Na deze uitroeping begint Bernard een geschrift te lezen van den Voorlooper van Jesus Christus zelven, *Louis de Fleuriel*, *den voorzegden Elias*.

Ziet hier het woord voor woord:

„ Mijnheeren!

„ Onze gewetens zijn zuiver en gerust voor den „ hemelschen vierschaar van Goden voor den aardschen „ vierschaar der menschen: wij erkennen ons onschul„ dig aan alle onrust en aan alle gramschap, waaraan „ de wereld zich kan overgeven tegen ons geloof, „ dat men vervolgt.

„ Wij zijn de kinderen van den Heer die den hemel, „ de aarde en de waterbronnen geschapen heeft. Wij „ zijn kinderen van de generatie van J. C. en van de „ Katholyke Kerk. Wij hebben afgezien van Satan en „ zijne werken, van de wereldsche ijdelheden, van de „ omwentelingen, van alle verderf der eeuw: wij wil-

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

„ len getrouw blijven aan deze heilige wenschen van
„ den doop.

„ Kinderen van deze ware Katholijke Kerk van Frankrijk, die zoo veel sedert de omwenteling geleden heeft, en welke men kleine Kerk (*petite Eglise*) noemt, uithoofde van het inderdaad zeer klein getal regtvaardigen, die getrouw gebleven zijn aan de beginselen van het ware geloof, blijven wij gehecht aan den geest van den Heiligen Paulus en van al de Apostelen. Zij hebben ons geleerd, dat er maar een God is, maar een Geloof, maar een Doop (maar een Heilige Geest,) die ons kunnen redden.

„ Naar dit ware licht, en naar dit waar geloof, kunnen wij hoegenaamd geene hulde, geenen eerbied, geene eer bewijzen aan die menigte van eerediensten, welke de aarde bedekken, en die onderzocht en veroordeeld zijn door de zuivere en vlekkelooze echtgenoote van Jezus Christus.

„ Wij kunnen met name geene hulde, geene eerbied, geene eer hoegenaamd bewijzen aan die Anti-Christelijke Godsdienst van Frankrijk, die sedert de omwenteling, alles goedkeurende, alles bekrachtigende, alles zegenende, alles beschermende, de menschen verleid, verlaagd, onteerd, uitgeroeid en bedorven heeft door scheuringen, ketterijen, eene losbandigheid der oorlogen, zigtbaar de vijandin van den troon Gods, van den troon der kerk, en van het tegenwoordig en toekomstig geluk der Koningen en der volken der aarde. Verre van dien revolutionairen eeredienst te zegenen, brengen wij hem, met alle de heilige Priesters van God, met alle regtvaardigen der hemel en der aarde, toe: Kerkban! Vervloeking! Dit zijn de woorden, die aanhoudend van onze lippen moeten stroomen, om uit hunnen langen verstokten slaap te wekken, de Constitutioneel-Concordatistische Priesters, ongelukkige Apostelen van dien revolutionairen eeredienst. Wij zijn regtvaardig, wij zijn liefderijk jegens hen, wanneer wij ons zorgvuldig hoeden van ze door eene groete te beleedigen, die noch hunne eeredienst, noch zij verdienen, en welke de heilige Apostel zelf ons verbiedt, opdat wij geene deelgenooten worden hunner ongeregtigheid.

„ Kunnen wij dan die menschen groeten; kunnen wij door eenig teeken hunnen revolutionairen eeredienst vereeren, wanneer, integendeel, op hun gezigt, op de zoo verdrietige herinnering van alle hunne werken, onze Katholijke harten dadelijk moeten verstijven, onze oogen weenen, onze armen verslappen, onze voorhoofden bedekt blijven? Wie voelt niet, dat wij, anderzins, ophouden de kinderen te zijn van de waarheid, van het leven dat Jezus Christus is!

„ Zeer verschillend van de revolutionaire Priesters en van alles wat hun aangaat, zijn onze Apostels, die ons behooren, onze Katholijke Priesters, onze Godsdienst, onze altaren, onze plegtigheden, onze processien, onze gebeden vrij van te hebben aangeroerd het duistere, bebloede, bouwvallige en vergankelijke gebouw der Republiek; het duistere, bebloede, bouwvallige en vergankelijke gebouw van Napoleon, den voorzegden Antichrist.

„ Onze Kerk, onze Godsdienst, is die ware Kerk, is die echte Godsdienst, die door hare hemelsche magt, de poorten des hemels gesloten houdt voor de Lutheranen, Calvinisten, Constitutioneel-Concordatisten, voor alle die zich van de kerk afgescheiden hebben, voor alle ketters, voor alle afgodedienaren, voor alle ongeloovigen, hetzij Prinsen, hetzij Koningen, hetzij Keizers, hetzij volken.

„ Eeuwige haat aan den beker en de tafel der duivels, waaraan wij geen deel kunnen nemen!

„ Eer, glorie, aanbidding, bescherming aan den beker van alle heiligheid, en aan de tafel van alle zaligheid, van Jesus Christus, den Zoon des Allerhoogsten!

„ Ziet daar de behoefte van onze zielen, de kreet van onze gewetens, de drijfveer van onze waarlijk vroome daden.

„ In deze beginselen is het, dat wij willen leven en sterven. De lasteringen, de leugens, de beleedigingen, de vervolgingen, de kruisingen van alle soort, de schavotten voor het geloof kunnen ons slechts broeders, vrienden, geliefde kinderen maken van Jesus Christus, onzen gekruisten God, ons voorbeeld.

„ Onze harten verheffen zich tot zijnen troon; wij strekken onze smekende handen naar den bron uit van alle barmhartigheid, voor het behoud van onze onschuld, voor onze zaligheid en voor die van onze vijanden. Dat de wil van onzen Vader, die in de hemelen is, geschiede op de aarde gelijk als in den hemel!"

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

Zoodra Bernhard dit zonderling geschrift afgelezen had, geeft hij het aan den President over, met de woorden: *dat is voor u.*

De *President.* Wie heeft dit geschrift gemaakt?

A. Het is de Heilige Geest, die het ons gezonden heeft.

V. Zou het niet veel eer de zoogenaamde Fleuriel zijn? A. Ik herhaal u, dat het de Heilige Geest is.

Ongeacht de herhaalde weigering der beschuldigden, verkrijgt de Heer Gouax de vergunning om ter hunner verdediging te spreken. Maar de beschuldigden protesteren eenparig tegen hetgeen hij voor hen gezegd had.

Na eenige minuten beraads, veroordeelt de Regtbank hen, met overweging, dat zij bij het weigeren om hunnen hoed af te nemen, onderscheidene beledigende gesprekken tegen den Godsdienst van den Staat gevoerd hadden, bij toepassing van art. 13 der wet van den 20 April 1825, tot zes dagen gevangenis en 16 franken boeten en solidairlijk in de kosten van het proces, (zijnde het minimum van het eventueel bepaalde, overeenkomstig de conclusie van het openbaar Ministerie.)

Zoodra dit vonnis gelezen was, riepen de ongelukkige dweepzieken, alle drie hevig met den voet stampende: „ Gij hebt onze ligchamen; maar gij hebt niets. — Weg met de scheuring en het ketterdom! — Gij zijt allen agenten van Satan!"

De Heer Gouaux had tot grondslag van zijne verdediging gelegd, dat de beschuldigden ingevolgen de heerschende vrijheid van Godsdienst niet misdreven hadden met eene hulde te weigeren, welke hun die, welke zij beleidden, verbood, en dat zij lijdende zijnde onder eene Godsdienstige manie geen doel konden gehad hebben van te beleedigen; maar 's Konings Advokaat beweerde, dat, hoezeer men toegefelijk moeste zijn voor de menschelijke zwakheden, en hij daarom slechts het minimum der gesanctioneerde straf gevraagd had, de stelling van den Heer Gouaux een misbruik zoude met zich voeren van de erkende vrijheid van Godsdienst, en dat de beschuldigden altoos de openbare Godsdienst van den Staat door hunne gesprekken griévend gekwetst hadden.

ZEE-TIJDING.

Sedert onze laatsten zijn in Tessel binnengekomen Kapt. Fenkham, van Charleston, M. L. de Boer, J. H. Spright, en L. H. Muller, van Oleron.

Het schip *Margareta*, Kapt. Reid, den 11 Maart van Batavia naar Antwerpen vertrokken, is den 20 Julij te Cowes binnengeloopen, doch heeft den 22 dito de reis voortgezet.

Kapt. P. Kraay, voerende het schip *Zeemans Hoop*, meldt van Batavia, in dato den 11 Maart, dat hij hoopte den 16den dito gereed te zullen zijn, om naar Passaroang te zeilen, ten einde zijne lading te completeren.

Aangaande het schip *John Barry*, Kapt. Roach, van Batavia naar Rotterdam, bevorens reeds gemeld, te Batavia teruggekomen, meldt men van Batavia van den 12 Februarij, dat hetzelve als toen te Onrust onder reparatie lag; men had de lading, van welke 500 zakken koffij over boord waren geworpen, gelost en cirka 1500 zakken koffij beschadigd bevonden; het schip zou waarschijnlijk voor eene maand tot het hervatten der reis gereed zijn.

Arrivementen: Te Maranhäo Kapt. D. J. Salszieder, van Antwerpen; te Demerarij H. B. Ezink, van Middelburg; te Havana J. Flemming; te Savannah H. H. Pearce; te Charleston J. White; te New-York A. Hintz; te Salem N. Johnsen; en te Lissabon M. Knudsen, alle van Antw. en te Bremen E. H. Dryfhout, van Amst.

*** De jaarlijksche rekening en verantwoordig van het Collegie van de kleine of kustvisscherij voor de provincie Holland, ten overstaan van Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zullende plaats hebben, op Vrijdag den 3. Augustus aanstaande, des voormiddags ten 11 ure, in het lokaal van het provinciaal Gouvernement, in het kleine Voorhout, te 's Gravenhage, zoo worden dienvolgens de geïntresseerden in die visscherij, welke verkiezen mogten, deze verantwoording, ingevolge art. 7 der instructie van het Collegie voornoemd, ten hunnen koste, bij te wonen, uitgenoodigd, om zich, ter bovengemelde plaats en tijd te laten vinden.

's Gravenhage den 24 Julij 1827.

De Staatsraad, Gouverneur van Zuid-Holland,
VAN DER DUYN.

*** *De President van de Kamer van Koophandel en Fabrijken* te ROTTERDAM, gezien hebbende de Advertentie van de Directie der *Nederlandsche Handel-Maatschappij*, in dato 10 dezer, houdende uitnoodiging der Stemgeregtigde Deelhebbers, om zich te verklaren, onder welk der vier Kies-kollegien zij zich willen rangschikken; verwittigt die Deelhebbers, welke hunne keuze tot het Kies-kollegie, dat op den 1sten September te Rotterdam moet bijeen komen, verlangen te bepalen, dat ten zijnen bureele, in de Wijnstraat, over de Luthersche Kerk, dagelijks, met uitzondering van des Zondags, des voormiddags van 10 tot 12 ure, zal gevaceerd worden tot den ontvangst hunner schriftelijke verklaringen, of wel gelegenheid zal gegeven worden tot het plaatsen hunner handteekeningen op eene, tot bovengemelde einde strekkende, algemeene verklaring; wordende wijders aan de Stemgeregtigde Deelhebbers buiten deze Stad kennis gegeven, dat ook de gelegenheid geopend is, om, des verkiezende, hunne schriftelijke verklaringen in te leveren bij de Presidenten der overige Kamers van Koophandel en Fabrijken in Zuid-Holland, als: te Dordrecht, te Gouda, te Leyden en te Schiedam.

Rotterdam 25 Julij 1827. — *De President voornoemd,* G. VAN GENNEP.

Ten gevolge van bovenstaand bericht, verwittigt de *President der Kamer van Koophandel en Fabrijken* te LEYDEN, de Stemgeregtigde Deelhebbers in de *Nederlandsche Handel-Maatschappij*, tot hiertoe onder deze Kamer geresorteerd hebbende, dat tot ontfangst hunner schriftelijke verklaringen voormeld, zal worden gevaceerd des Dingsdags en Zaturdags van iedere week, tot den 25sten Augustus aanstaande ingesloten, des morgens van 10 tot 12 ure, ten huize van den Heer Mr. W. H. DOZY, *Secretaris* der Kamer van Koophandel en Fabrijken dezer Stad, wonende alhier op de Heerengracht, Wijk VII N°. 110.

Leyden den 28 Julij 1827. — *De President voornoemd,* PAUL DU RIEU.

*** Heden verloste mijne geliefde Huisvrouw, M. C. VAN BERGEN, zeer voorspoedig van eene DOCHTER.

LEYDEN 25 Julij 1827.

G. P. VAN OUTEREN.

*** Heden overleed onze waarde en zeer beminde Zuster MARIA CHRISTINA DE BOSCH.

AMSTERDAM den 26sten Julij 1827. — JERONIMO DE BOSCH, J. Z. *Uit aller naam.*

*** Heden avond ten 11 uure, werd mijne waarde Echtgenoot, JOHANNES THEODORUS KONINGS, in den ouderdom van zes en zestig jaren, tot mijne en mijner Kinderen en behuwd-Kinderen bittere droefheid, ons zeer subiet door den dood ontrukt.

LEYDEN 26 Julij 1827. — A. M. HEYLANDS, Wed. J. T. KONINGS.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 28 Julij 1827.

Holland,	Werkelijke Schuld .	2½ pCt.	f 53¾	a 54	
	Rest. Uitgestelde dito	-	13/16	a 7/8	
	Kans-Biljetten	-	18¼	a 18¾	
	Stellen van uitgeloten dito . .	-	6550	a 6600	
	Amortisatie-Sijndic.	4½ pCt.	- 97¾	a 98	
	Domein Losrenten .	2½ „	- 88¾	a 89¼	
	Handel-Maatschappij	4½ „	- 89¼	a 89¾	
Frankrijk,	Inschrijving Grootb.	5 „	- —	a —	
	Dito op dito	3 „	- 72¾	a 73	
Rusland,	bij *Hope en Comp.* .	5 „	- 100½	a 101	
	Ins. op 't Grootb. .	6 „	- 54½	a 54¾	
Pruissen,	Obl. Neg. Londen .	5 „	- 107½	a 108	
	dito in Londen van	1822 . .	- 107½	a 108	
Spanje,	Obl. bij *Hope en Comp.*	5½ pCt.	- 22½	a 23	
	Nieuwe geldl. van 1822	-	9¼	a 9½	
Oostenr.,	Obl. bij *Goll en Comp.*	5 „	- 79½	a 79¾	
	dito	4 „	- 64¼	a 64¾	
	Certificaten	2½ „	- 43	a 43½	
	Neg. Metaliek . . .	5 „	- 87	a 87½	
	Dito Bank-Actien	-	1290	a 1298	
Napels,	Certificaten	5 pCt.	- 72½	a 73	
	dito dito in Napels	-	73¼	a 73¾	

136ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

ZESDE KLASSE.

9de Lijst, N°. 3700, en 20462, ieder een prijs van f 1000.
10de „ „ 28847, f 1000.
11de „ „ 1771, f 1000.
12de „ „ 7979, een premie van f 2500.

*** DANIEL CROMMELIN EN SOONEN adverteeren, dat dagelijks, des ochtends van 10 tot 11 ure, Zondag en Zaturdag uitgezonderd, te hunnen Kantore ter visie zullen liggen de vereischte REKENING EN VERANTWOORDINGEN hunner administratie gedurende vijf jaren over de fondsen behoorende tot Aandeelen uit hunne Negotiatie van 15 November 1790 en 15 Junij 1791; alsmede dat te gelijker tijd door hen gevaceerd zal worden tot de afgifte van NIEUWE BEWIJZEN VAN UITDEELING over die Aandeelen.

*** *Commissarissen en Directeuren der* NEDERLANDSCHE *ASSURANTIE-COMPAGNIE*, in den jare 1776 binnen Amsterdam opgerigt ter verzekering van Brand, thans onder directie van JACOB SPENGLER en BERNARDUS OOSTRUM DE WAAL, zullen gedurende de aanstaande maand Augustus, des Woensdags en Vrijdags, des morgens van 9 tot 12 ure, ten Kantore van JACOB SPENGLER, op de Prinsengracht over het voormalige Aalmoezeniers Weeshuis, eene UITBETALING doen van tien ten honderd over het afgeloopene 51ste jaar op Coupons, volgens artikel 11 van het Contract.

*** Te *Utrecht* bij J. G. VAN TERVEEN is van de pers gekomen en alom verzonden: HET EVANGELIE, *eene bron van troost en bevordering van het Menschelijk leven*, door H. BIELEVELT, *Onderwijzer in de Godsdienst* te Utrecht; in groot 8vo. met gegraveerde Titel en Vignet door P. VELYN: à f 1. 50.

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.